

Motion till riksdagen

1987/88:Kr309

av Oskar Lindkvist och Maj Britt Theorin (s)

om vidareförsäljningsavgift på konst

Under 1980-talet har en stark värdestegring och ökad omsättning skett av den bildkonst som säljs av andra än av bildkonstnären (upphovsmannen) själv. Ofta är det en ren spekulatation som styr prissättning och omsättning.

Beräkningar från KRO tyder på att enbart auktionsverken omsatte minst 100 milj. kr. per år budgetåren 1985/87 och 1986/87.

Konstnärerna får ut en mycket låg ersättning vid förstagångsförsäljningen jämfört med spekulationsvinster av vidareförsäljningen.

Det är nödvändigt att på allvar diskutera hur man ska kunna tillförsäkra konstnären en rimlig andel av värdeökningen på konstverk.

I Norge har sedan 1948 funnits en lag om 3 % avgift på omsättning av bildkonst och konsthantverk. Erfarenheterna är mycket positiva. Avgiften läggs ovanpå försäljningssumman och erläggs av köparen. På Island har man sedan 1987 infört en 10 % avgift på auktionsförsäljning. Avgiften destinerar till konstnärerna. I Danmark har man diskuterat en s. k. fölgeret som innebär att all offentlig försäljning av bildkonst ska ge en ersättning till konstnären på 5 % av försäljningspriset. Avgiften skall inkasseras av en kollektiv organisation av konstnärer och fördelas individuellt.

En vidareförsäljningsavgift skulle innebära en förbättring av konstnärernas möjlighet att leva av sitt arbete. Härigenom kan punktinsatser för nu verksamma t. ex. nyutbildade konstnärer göras. Vidareförsäljningsavgift bör omfatta all omsättning av bildkonst med undantag för konstnärens försäljning från ateljé eller i kommission. En fond bör bildas bestående av bildkonstnärer med statlig representation för handhavande av fondens administration, inkassering och fördelning av inkommande medel. Riktlinjer bör omfatta fördelningsprinciper av individuell och kollektiv art. Avgiften bör fastställas till lägst 5 %.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär utredning och förslag om införande av en vidareförsäljningsavgift av den karaktär som skisserats i motionen.

Stockholm den 25 januari 1988

Oskar Lindkvist (s)

Maj Britt Theorin (s)